

Rókvári kalandok

Tantervi, tantárgyi kapcsolódás: az erdő mint életközösség, ragadozó emlősök az erdőben, állatok testfelépítése, az élőhely – életmód – testfelépítés összefüggései, magyar nyelv és irodalom, vizuális kultúra

Tevékenység rövid leírása: Róka- és borznyomok keresése az erdőben, kotorék vizsgálata.

Megismerési módszerek: megfigyelés, leírás, összehasonlítás

Cél: pontos megfigyelések, leírás készítése, együttműködés gyakorlása

Anyag, eszköz: csíptető alátét a rajzoláshoz, ceruza, papírlap(ok)

Időigény: 30 perc

TEVÉKENYSÉG MENETE

1. Kis csoportok alakítása
2. A gyerekek az erdei séta során keressenek borz- vagy rókvárat (kotorékat)! A bejáratuknál keressenek nyomokat!
3. Rajzolják le, amit megfigyeltek! A rajzban rögzítsék a nyomok helyét, alakját! Határozzák meg a talált nyomok alapján, melyik fajhoz tartozhatnak! Próbálják kitalálni, milyen tevékenység során hagyta ott azt az állat!
4. A feladat végén minden csoport megosztja a többiekkel megfigyeléseit.
5. Beszélgessünk az erdei ragadozó állatokról a gyerekekkel!

VÁLTOZATOK

Ha nincs a területen kotorék, keressünk táplálkozási nyomokat, ürüléket, lábnyomokat!

Ha a csoportban van vadászó szülők gyermeke, kérjük meg, meséljen a vadásztapasztalatokról, amit szüleitől hallott, illetve maga is átélt!

A helyi vadásztársaság mindig szívesen segít kotorékok lelőhelyeiben. Akár el is kísérnek bennünket, és mesélnek az állatok életéről, beszélgetnek a gyerekekkel.

Ha sikerül helyi vadászt, természetvédelmi őrt bevonni a foglalkozásba, az időkeretet tágítsuk, mert a gyerekeknek sok kérdése lesz! Érdeemes a szakemberek történeteire időt szánni.

HÁTTÉR

A borz és a róka is föld alatti járatrendszerrel épít több kijáratral. Ez a kotorék. Ha több generáció lakja egymás után és kiterjedt járatrendszerrel rendelkeznek, akkor már várhatjuk is nevezhetjük. A több kijárat a védekezés, a menekülés és a megtévesztés eszköze az állatok mindennapjaiban, hiszen kicsinyeiket itt nevelik fel. A borz elhagyott kotorékját gyakran foglalja el rókacsalád. Ilyenkor apróbb átalakításokat eszközölnek saját igényeiknek megfelelően. Ezt a bejárat előtti földhalom jelzi. Ebben a puha földben gyakran hagynak jól kivehető nyomokat az állatok. Így megbecsülhető, hányan laknak benn. A rókacsalád, mielőtt a kölykök elég nagyok és önállóak, el is hagyja a kotorékot, mert nemcsak bűdös a behordott dögöktől és az ürüléktől, de el is bolhásodik. A lakott járat bejáratánál a döglegyek rajzanak. Nem egy kellemes lakhely! A borz sosem költözik a róka volt lakhelyére, ennél rendezettebb és igényesebb állat. Az általa lakott járatok bejáratánál vājatszerű nyom alakul ki a folyamatos mozgástól.

Szakirodalom: Papp Károly (2011): *Képes nyomkalauz*. Aggteleki Nemzeti Park Igazgatósága: https://mandadb.hu/common/file-servlet/document/580032/default/doc_url/Kepes_nyom_kalauz.pdf